

## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3120/2018. (IV. 9.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

#### v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.27.089/2015/13. számú ítélete és a Kúria Kfv.VI.37.430/2016/12. számú ítélete, továbbá a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 72. § (3) és (4) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

#### I n d o k o l á s

- [1] 1. A panaszos jogi személy (Sajókavics Bányászati Kft., a továbbiakban: indítványozó) 2017. szeptember 21-én az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben, illetve a 2017. november 20-án benyújtott indítvány kiegészítésében kérte a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.27.089/2015/13. számú, elsőfokon jogerős ítélete és a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.VI.37.430/2016/12. számú ítélete, továbbá a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 72. § (3) és (4) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel azok véleménye szerint ellentétesek az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdésével, XXIV. cikk (1) bekezdésével és T) cikk (3) bekezdésével.
- [2] 2. Az indítványozó egy kft., mely a támadott ítéletek alapjául szolgáló közigazgatási perben felperes, illetve az e perben felülvizsgált közigazgatási határozat meghozatala alapjául szolgáló közigazgatási eljárásban ügyfél volt. A panaszos 2004-ben egy másik kft.-vel együtt megvásárolt egy Oroszlány külterületén levő bányatelket, amelyen 1999 óta nem végeztek kitermelési tevékenységet, és amelyet erdő művelési ágban tartottak és tartanak nyilván. Ezt 2007. augusztus 13-i hatállyal az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.r.) Natura 2000, különleges madárvédelmi területté nyilvánította. Ezt követően a panaszos kft. 2008. december 29-én szerződést kötött a terület másik tulajdonosával (a továbbiakban: jogelőd társaság), melyben ellenérték fejében megszerezte tőle az érintett területre vonatkozó bányászati jogot, mely jogszerzéshez a Veszprémi Bányakapitányság 2009. november 25-én jogerőre emelkedett végzésével hozzájárult.
- [3] 3. Ezen idő alatt több közigazgatási eljárás is folyt a bányatelekkel kapcsolatban. Így a jogelőd társaság még 2005-ben kérelmezte az akkor hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságtól, az Észak-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőségtől, hogy adjon elvi engedélyt a telken levő erdő termelésből való kivonására, mivel addig, amíg a terület erdőként van nyilvántartva, bányatevékenység a területen nem végezhető. A hatóság ezt az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség szakhatósági állásfoglalása alapján elsőfokon elutasította, majd a másodfokú hatóság, a Fővárosi és Pest Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központi Erdészeti Igazgatósága 04.4/802/2010. számú jogerős döntésével az elsőfokú elutasító határozatot helybenhagyta. Eszerint a területen levő botanikai és zoológiai értékek védelme, illetve a termelésből való kivonás közérdekének hiánya miatt nincs jogszabályi lehetőség a termelésből történő kivonáshoz való hozzájárulásra E jogerős közigazgatási határozatot már a jogutód panaszos támadta meg a bíróságon; azt azonban a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.26.853/2013/32. számú, elsőfokon jogerős ítéletével elutasította. Emellett a jogelőd társaság az érintett bányatelekre vonatkozóan Műszaki Üzemi Terv jóváhagyása iránti kérelmet is előterjesztett, ezt azonban – tekintettel az erdészeti hatóság által meghozott jogerős elutasító döntésre – a Veszprémi Bányakapitányság 2014. június 3-i, VBK/678-10/2006. számú határozatával szintén elutasította. E határozattal szemben szintén már a jogutód panaszos kft. terjesztett elő fellebbezést, de a másodfokon eljáró Magyar Bányászati és Földtani Hivatal az elsőfokú határozatot MBFH/1094-6/2014. számú, 2014. október 2-án kelt határozatával helybenhagyta.

- [4] Ezt követően a panaszos természetvédelmi kártalanítás iránti igényt terjesztett elő a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal alperes jogelődjéhez, az akkor hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Észak-dunántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőséghez, mely azt 2014. december 2-i, 16209-1/2014. számú határozatával elutasította, mivel a terület szerinte nem minősül természetvédelmi területnek, csak Natura 2000 besorolású, kiemelt jelentőségű természetmegőrzési és különleges madárvédelmi területnek. Továbbá „természetvédelmi kártalanítás iránti igény” címén a Tvt. 72. § (3) és (4) bekezdése szerint csak a tényleges kár megtérítése igényelhető, és az is csak akkor, ha a terület tulajdonosa vagy jogszerű használója jelentős mértékű termelésszerkezet-változtatásra kényszerül. Mivel jelen esetben sem ilyen, jelentős mértékű termelésszerkezet-változtatás nem történt, mivel az addigi erdő a Korm.r. kötelező rendelkezése alapján továbbra is erdő maradt, sem tényleges kár nem keletkezett, elmaradt haszon pedig ilyen jogcímen nem volt kérhető, ezért a közigazgatási hatóság a kérelmet elutasította.
- [5] Mivel e határozat ellen a fellebbezés jogszabály alapján kizárt volt, ezért a későbbi panaszos felperesként keresetet terjesztett elő a közigazgatási hatósági határozat ellen, annak hatályon kívül helyezését és a hatóság új eljárás lefolytatására kötelezését kérve. Nézete szerint kártalanítási igényét nem a Tvt. 72. § (3) és (4), hanem annak (1) bekezdése alapján kellett volna a hatóságnak elbírálnia, mely kimondja, hogy „a védett természeti területeken természetvédelmi érdekből – az e törvény hatálybalépését követően – elrendelt gazdálkodási korlátozás, illetve tilalom esetén vagy a termelésszerkezet jelentős megváltoztatásának előírása következtében a tulajdonos vagy – amennyiben a tulajdonos a terület használatát átengedi – a jogszerű használó tényleges kárát meg kell téríteni”. Szerinte az Európai Unió joga által meghatározott védettség azonos a tisztán magyar szabályok alapján meghatározott védett természeti területtel; a kormány által kijelölt Natura 2000 terület tehát védett természeti területnek minősül. Továbbá egy bányatelek esetén, ahol a terület rendeltetése a bányászat, nem merülhet fel olyan termelésszerkezet-változtatás lehetősége, amely a bányászati tevékenységtől eltérő tevékenységre vonatkozna. Végül szerinte a kárigénye ténylegesen bekövetkezett kár, mivel legalább egy éve nem tudja a bányászati tevékenységet folytatni, vagyis nem jövőbeni elmaradt haszonnál lehet beszélni, hanem az eltelt időszak alatt bekövetkezett azon vagyonsökkenésről, amely a korlátozás, illetve tilalom miatt állt elő.
- [6] A Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.27.089/2015/13. számú, elsőfokon jogerős ítéletével a felperes keresetét megalapozatlannak találta és elutasította. A bíróság egyetértett a közigazgatási hatóság jogértelmezésével. Mivel a Tvt. 4. §-a az értelmező rendelkezések körében külön pontban határozza meg a „védett természeti terület” fogalmát [Tvt. 4. § g) pont], és külön pontban a „Natura 2000 terület (európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű terület)” fogalmát [Tvt. 4. § h) pont], továbbá a Tvt. 28. §-a „védett természeti területként” csak a „nemzeti parkot”, a „tájvédelmi körzetet”, a „természetvédelmi területet” és a „természeti emléket” nevesíti, a „Natura 2000 területet” nem, ezért megállapítható, hogy a Natura 2000 terület nem minősül a Tvt. szerint „védett természeti területnek”.
- [7] Ennek következtében a Tvt.-nek a természetvédelmi kártalanítás szabályairól rendelkező 72. §-ának nem az (1) bekezdése (mely a „védett természeti területeken” természetvédelmi érdekből elrendelt korlátozás vagy tilalom esetében alkalmazható), hanem annak (4) bekezdése az irányadó, mely a „védett természeti területen kívül” elrendelt hasonló korlátozás vagy tilalom esetén alkalmazható. A Tvt. e 72. § (4) bekezdése szerint „ha védett természeti területen kívül elrendelt természetvédelmi célú korlátozás, tilalom, egyéb hatósági kötelezés miatt a tulajdonos vagy – amennyiben a tulajdonos a terület használatát átengedi – a jogszerű használó jelentős mértékű termelésszerkezet változtatásra kényszerül, kártalanítására a (3) bekezdés első fordulatóban meghatározottak az irányadóak”. A felhívott (3) bekezdés alapján pedig „amennyiben az ideiglenes védetté nyilvánítást annak indokolatlansága miatt nem követi végleges védetté nyilvánítás, a tulajdonos vagy – amennyiben a tulajdonos a terület használatát átengedi – a jogszerű használó részére az ideiglenes védetté nyilvánításból eredő tényleges kárt meg kell téríteni. Ha az ideiglenes védetté nyilvánítást végleges védetté nyilvánítás követi, a teljes időre az (1) bekezdés szerint jár kártalanítás”.
- [8] Mindebből a bíróság szerint az következik, hogy a Natura 2000 terület mint „védett természeti területen kívüli terület” esetében a Tvt. 72. § (3) és (4) bekezdése alapján kell a természetvédelmi kártalanítás megalapozottságáról dönteni; és mivel e rendelkezések révén ilyen terület esetében csak tényleges kár alapján járhat kártalanítás, és ez esetben is csak akkor, ha e kár „jelentős mértékű termelésszerkezet-változtatás” miatt keletkezett, ezért jelen ügyben – nem lévén sem bizonyított tényleges kár (csak elmaradt haszon), sem semmilyen mértékű termelésszerkezet-változtatás – a Tvt.-re alapozott természetvédelmi kártalanítás iránti igény nem megalapozott. A bíróság álláspontja szerint jelen ügyben nem teljesült tehát a Tvt. 72. § (4) bekezdése által megkívánt „a jogszerű használó jelentős mértékű termelésszerkezet változtatásra kényszerül” kitétel, hiszen az alperes

jogelődje (a bíróság által jóváhagyottan) nem engedélyezte a bányatelek részét képező terület termelésből történő kivonását, így a felperes nem kényszerült termelésszerkezet-változtatásra, és olyat jogszerűen nem is hajthatott végre. Emellett tényleges kár (*damnum emergens*) a Legfelsőbb Bíróság gyakorlata (például a H-KJ-2008. évi 462. számú határozat) alapján akkor valósult volna meg, ha a vagyonban értékcsökkenés következett volna be; az elmaradt (be nem következett) nyereség (*lucrum cessans*) nem minősül tényleges, konkrét összegben meghatározott kárnak. A per tárgyává tett esetben ráadásul a bányatelket 1999 óta nem használták bányászati célra, és amikor a felperes megszerezte az adott terület bányászati jogát, tudnia kellett, hogy e jogot ténylegesen nem fogja tudni gyakorolni, mivel a területet már korábban Natura 2000 területnek minősítették, és már ezt megelőzően, 2005-ben is megtagadta az Állami Erdészeti Szolgálat Budapesti Igazgatósága a területen a szénbányászat engedélyezését. A felperes így bizonyítalanul jövedelmező jogot szerzett, és az ebből eredő kockázatot ő tartozik viselni. A meghallgatott igazságügyi szakértő szakvéleménye is azt támasztja alá, hogy a felperes által nem realizálható árbevétel és nyereség csupán elmaradt haszon, mely nem szolgálhat természetvédelmi kártalanítás alapjául. Utalt végül a közigazgatási és munkaügyi bíróság arra, hogy jelen döntés nem zárja ki, hogy a felperes az általános szabályok alapján, polgári perben az állammal szemben kártalanítási igényt érvényesítsen; ez utóbbira azonban jelen közigazgatási peres eljárásban nincs lehetőség.

- [9] A jogerős közigazgatási és munkaügyi bírósági ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, azt azonban a Kúria megalapozatlannak találta, és a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A felperes – az elsőfokú eljárásban már hivatkozott érvek megismétlésén túl – hivatkozott arra, hogy mivel a bányatelek esetében mindaddig fogalmilag kizárt a termelésszerkezet-változtatás, amíg a bányatelek minősítés fennáll, ezért a kártalanítás kizárása miatt a felperes tulajdonjoga kiüresedik, ami sérti az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdését. Emellett szerinte a Tvt. 72. §-a ellentétes az Alaptörvény E) cikk (3) bekezdésével, mivel eltérő szabályozást tartalmaz, mint a Natura 2000 területek létesítéséről szóló uniós irányelv, továbbá ellentétes a T) cikk (3) bekezdésével is, mert a törvényi rendelkezések Alaptörvénybe ütköznek. Mindezek miatt a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett kérte a Kúriától, hogy az alapul fekvő jogszabályhelyek alaptörvény-ellenesség nyilvánítása és megsemmisítése érdekében forduljon az Alkotmánybírósághoz.
- [10] A Kúria azonban mind az alkalmazandó jogi rendelkezések kiválasztása, mind azok értelmezése vonatkozásában egyetértett a közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletével, és azokat alaptörvény-ellenesnek sem tartotta. Ítélete indokolásában megállapította, hogy a Tvt. 72. §-a nem zárja ki fogalmilag a bányatelek esetében sem a kártalanítást, amennyiben az adott Natura 2000 területen a bányaművelés természetvédelmi okból nem folytatható; a kártalanításra való jogosultság azonban szükségképpen feltételezi az olyan gazdasági tevékenység folytatását, amelyet a használó a továbbiakban a tilalom vagy a korlátozás miatt már egyáltalán nem vagy csak részlegesen folytathat, ilyen használat pedig az érintett terület esetében nem állt fent. A bányászati jog jogosultja továbbá a Kúria szerint nem tulajdonjogot szerez, hanem csupán jogosultságot arra, hogy a jogszabályokban előírt egyéb feltételek teljesítése esetén és a jogszabályokban előírt módon bányászati tevékenységet végezzen, vagyis az alkalmazott rendelkezések a tulajdonhoz való jogot sem sértik. Tulajdonjog a kitermelt ásványi anyagokon keletkezik, így a tulajdonjog megszerzésének szükségszerű előfeltétele a kitermelés. Amikor azonban a felperes a bányászati jogot megszerezte, a bányatelken már évek óta tiltott volt a bányászat, így ott nem volt olyan bányászati tevékenység, amelynek kiváltása érdekében a felperes jelentős termelésszerkezet-átalakításra kényszerült volna, ezért tényleges kára sem keletkezhetett. Emellett nem merült fel az alkalmazandó jogszabályokkal összefüggésben olyan alkotmányossági aggály sem, amely azok megsemmisítése érdekében indokolta volna az Alkotmánybíróság eljárását. A hatályos jogi szabályozás a Kúria szerint egyértelmű, a perbeli jogvita pedig annak alapján eldönthető volt. A Kúria emellett az Alaptörvény E) cikkével kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a Natura 2000 területekre vonatkozó irányelvek nem közvetlenül kötelező érvényű jogi aktusok, csak általános szempontokat adnak meg, a védettség megvalósulásához (így a kártalanításhoz) szükséges részletszabályokat pedig a hazai jog rendezi. Nem merülhetett fel tehát az uniós jognak a hazai joggal való kollíziója sem, illetve az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdése a kisajátítás szabályait rendezi, amely jelen per tárgyával közvetlen összefüggésbe szintén nem hozható. Kiemelte a Kúria azt is, hogy a bányatelket a felperes korlátozással vásárolta meg, érvényes üzemi terv nélkül. A Kúria szerint helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra is, hogy az elmaradt nyereség nem minősül tényleges kárnak. A bányatelket 1999 óta nem használták bányászati célra. Amikor a felperes megszerezte a bányászati jogot, tudnia kellett, hogy bizonyítalanul jövedelmező, illetve kockázatos jogot szerez, és ha ebből a helyzetből kára származott, azt neki kell viselnie. A természetvédelmi kártalanítás jogszabályi feltétele a felperes esetében tehát nem állt fenn; mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

- [11] 3. A panaszos ezt követően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben kérte a jogerős ítélet és a Kúria felülvizsgálati ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel azok szerinte ellentétesek az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdésével és XXIV. cikk (1) bekezdésével. Az indítványozó a XIII. cikk (2) bekezdésének sérelmét indokolása szerint amiatt látta megvalósulni, mert az a felperes bányászati jogát is védi, ami alapján a felperest az ügyben „tényleges” kártalanítás illeti meg, amelybe szerinte a károsult vagyonában beállott értékcsökkenés is beletartozik. A XXIV. cikk (1) bekezdését pedig azért sértette a két ítélet, mivel szerinte a Natura 2000 területeket meghatározó Korm.r. „nem tartalmaz konkrét, pl. bányászatot érintő rendelkezést vagy tiltást, ezt rábízta a szakhatóságokra, hogy az egyedi esetekben hatósági eljárással állapítsa azt meg”, ezért nem igaz a Kúria azon állítása, miszerint amikor a felperes a bányászati jogot megszerezte, a bányatelken már évek óta tiltott volt a bányászati tevékenység. Emellett ezen alaptörvényben biztosított jog vonatkozásában is megismétli azt a véleményét, hogy a bányászati jogának értéke csökkent, ami mint elmaradt vagyoni előny kimeríti a tényleges kár fogalmát. Végül azzal is érvel a XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelme kapcsán, hogy szerinte nem igaz az, hogy korlátozással vásárolta volna meg az érintett telket, és az sem, hogy úgy szerezte volna meg a telket, hogy nem fogja tudni gyakorolni a bányászati jogot. Összességében úgy érvel, hogy „tisztességes eljárásban a hatóságok az ügyfél terhére nem állíthatnak tényként olyat, amit alátámasztani, indokolni nem tudnak, majd ezekre a hamis tényekre is támaszkodva nem hozhatnak helytelen következtetéseket és ítéletet. Itt nem csupán a tények szabad mérlegelése történt, hanem az alperessel szemben egy alapvető szembenállás valósult meg. Azokat a pontokat keresték csupán, amelyek alapján az eleve elrendelt elutasító hozzáállást alá tudták támasztani.”
- [12] Az indítvány beérkezését követően az Alkotmánybíróság Főtitkára hiánypótlási felhívást küldött az indítványozónak. Ebben arra hívta fel a panaszos figyelmét, hogy „az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha – többek között – tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. Beadványa nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető érvekkel alátámasztott indokolást arra nézve, hogy a hivatkozott bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.”
- [13] E hiánypótlási felhívás alapján az indítványozó – a Főtitkár által meghatározott 30 napon belül – indítvány kiegészítést nyújtott be, melyben egyrészt fenntartotta az indítványban tett állításait és érveit, másrészt indítványát kiegészítette. Ennek alapján az indítvány kiegészítésben már nemcsak az Abtv. 27. §-a, hanem egyúttal az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben továbbra is kérte a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.27.089/2015/13. számú ítélete és a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.VI.37.430/2016/12. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, de emellett kérte a Tvt. 72. § (3) és (4) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését is. Mindezek véleménye szerint ellentétesek az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdésével, XXIV. cikk (1) bekezdésével és T) cikk (3) bekezdésével. A T) cikk (3) bekezdését a panaszos szerint a támadott törvényhelyek azért sértik, mert a kisajátítás esetén az Alaptörvény teljes kártalanítási kötelezettséget ír elő, a Tvt. sérelmezett rendelkezései pedig jelentősen szűkítik a kártalanításra jogosultak körét. Mivel az Alaptörvény magasabb rendű, így az eljáró bíróságok ítéletei is alaptörvény-ellenesek, mivel nekik „a magasabb rendű jogszabály alapján kellett volna az ítéletet meghozniuk”. Az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdésének sérelmét ugyanebben (a nem teljes mértékű kártalanítás jogszabályi előírásában és bírósági kötelezésében) látja a panaszos megvalósulni; míg a XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelmét abban, hogy – a bírósági döntések indokolásával ellentétben – szerinte „a természetvédelmi szabályok csak olyan esetekre vonatkoztathatók, amelyekben felmerülhet a termelési szerkezetváltoztatás elvi és gyakorlati lehetősége”, illetve hogy a Kúria „azt a nyilvánvaló valótlanosságot állítja, hogy amikor a Felperes a bányászati jogot megszerezte, a bányatelken már évek óta tiltott volt a bányászati tevékenység, illetve korlátozással vásárolta meg”, vagyis összességében a Kúria „a Felperes terhére olyan valótlan tényeket állapított meg, amit alátámasztani, indokolni nem tudott, majd ezekre a hamis tényekre támaszkodva helytelen következtetéseket vont le és így hozott rossz ítéletet”.
- [14] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az 56. § (2) bekezdése értelmében a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. §-ok sze-

rinti feltételeket. E vizsgálat alapján az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálásra alkalmatlan, ennek alapján nem fogadható be.

- [15] Az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdése nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot, így ezen indítványi elem nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdésében és 27. §-ában foglalt feltételnek. Az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdése szerint „tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet”; ezen alaptörvényi rendelkezés így nem hozható érdemi összefüggésbe az indítvány által állított sérelmekkel. Jelen ügyben nincs szó kisajátításról, így a tulajdon kivételesen, közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett történő kisajátítási lehetőségének a sérelme sem valósulhatott meg, e jogot sem a támadott jogszabályi rendelkezések, sem a támadott bírósági ítéletek fogalmilag nem sérthették. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes hatósági eljáráshoz való jog és az állított jogsérelmek között úgyszintén nincs releváns, alkotmányjogilag értékelhető összefüggés; az indítvány sem e jog, sem a XIII. cikk (2) bekezdése vonatkozásában nem tartalmaz érdemi indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés, illetve bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel, vagyis a panasz e vonatkozásban nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglalt feltételnek.
- [16] Összességében az indítványozó alkotmányjogi panaszában a bírói döntések alapjául szolgáló jogértelmezést, valamint a bíróságok által megállapított tényállást támadja. A panasz érdemi alkotmányjogi okfejtést nem tartalmaz; az indítvány az ítéletek tartalmi kritikáját foglalja magában, ezért az nem veti fel annak a lehetőségét, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség történt volna, illetve hogy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésről volna szó, így a panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában meghatározott feltételnek sem. A tényállás megállapítása és az ehhez vezető bizonyítékok felvétele és értékelése, valamint a jogszabályok értelmezése a bíróságok, ezen belül is elsősorban a Kúria, nem pedig az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó kérdés. Az Alkotmánybíróság továbbá már a 3325/2012. (XI. 12.) AB végzésben kifejtette, ezzel kapcsolatos gyakorlata pedig azóta is töretlen, hogy „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. [...] [A]z Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panason keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban [...] a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [17] 5. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.27.089/2015/13. számú ítélete és a Kúria Kfv.VI.37.430/2016/12. számú ítélete, továbbá a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 72. § (3) és (4) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján vizsgálta.

Budapest, 2018. március 27.

*Dr. Schanda Balázs s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Pokol Béla s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Stumpf István s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Szívós Mária s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Varga Zs. András s. k.,*  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1822/2017.

• • •